

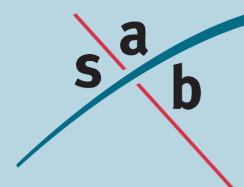
Flora- en faunaraapportage

Muiden, Brediusgronden

Gemeente Muiden

Datum: 29 oktober 2014

Projectnummer: 140247

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Planomschrijving	3
1.3	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	6
2.1	Gebiedsbescherming	6
2.2	Soortenbescherming	7
3	Quick scan flora en fauna	10
3.1	Onderzoeksmethode	10
3.2	Gebiedsbescherming	10
3.3	Soortenbescherming	11
4	Conclusie en advies	17
	Bijlage 1: literatuurlijst	3
	Bijlage 2: veldinventarisatie vissen	3
	Onderzoeksmethode	3
	Resultaten	3
	Conclusie	3

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventueel andere relevante natuurregeling. Uit dit onderzoek moet blijken of met de beoogde ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of onthefing noodzakelijk is. In deze flora- en faunarapportage worden de effecten van de ontwikkeling Bredius op de aanwezige natuurwaarden besproken.

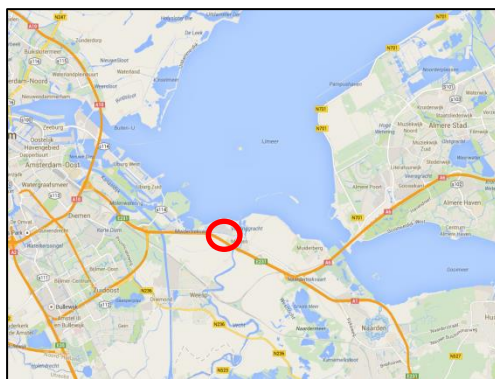
1.2 Planomschrijving

In de gemeente Muiden (provincie Noord-Holland) is men voornemens ruimtelijke ontwikkelingen plaats te laten vinden op de Brediusgronden aan de Amsterdamsestraatweg. Op het Brediussterrein worden sportvelden aangelegd ter vervanging van de sportlocatie op het terrein van de toekomstige woonwijk De Krijgsman. Daarnaast is er op het Brediussterrein ruimte voor maximaal 50 woningen, een hotelfunctie en groen. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggend flora- en faunaonderzoek is opgesteld door SAB en geeft een eerste (verkenkend) inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

1.3 Plangebied

1.3.1 *Omgeving plangebied*

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de kern van Muiden. De gemeente grenst in het oosten aan de gemeente Naarden, in het zuiden aan de gemeente Weesp en in het westen aan de gemeenten Amsterdam en Diemen. Muiden ligt in een afwisselend veenweidelandschap met agrarische gronden, het stroomgebied van de Vecht en het IJmeer. Het Naardermeer ligt enkele kilometers ten zuidoosten van het stadje. Het plangebied grenst in het noorden aan de Amsterdamsestraatweg, in het oosten aan woningen en tuinen van de straat De Kogge en bebost gebied rond een begraafplaats en in het zuiden en westen aan de Maxisweg. Onderstaande afbeeldingen tonen de ligging van het plangebied in Muiden en omgeving.

Links: globale ligging van het plangebied te Muiden op topografische kaart. Rechts: plangebied rood omkaderd op luchtfoto.

1.3.2 **Huidige situatie**

Het plangebied bestaat uit een kleinschalig weidegebied dat wordt begraasd door koeien en schapen. Het gehele plangebied is omringd door een brede sloot. Daarnaast zijn in het plangebied meerdere smalle sloten aanwezig. Deze dienen naast afwatering tevens als afscheiding zodat het gebied uit meerdere weiden bestaat. Ten westen en zuidoosten van het plangebied zijn bosschages aanwezig. Langs de Amsterdamsestraatweg ten noorden van het plangebied staat aan beide zijden van de weg een bomenrij van paardenkastanjes.

Van linksboven naar rechtsonder: plangebied gezien vanuit noordoosten richting westen. Plangebied met op achtergrond woningen aan De Kogge, gezien vanuit westen richting oosten. Sloot rond het plangebied met aangrenzend bomenrij van de Amsterdamsestraatweg; gezien vanuit noordoosten richting noordwesten. Amsterdamsestraatweg met aan beide kanten een bomenrij van paardenkastanje; gezien westen richting oosten.

1.3.3 Nieuwe situatie

In het stedenbouwkundig plan (Gemeente Muiden, 2014) wordt per deelgebied een nadere beschrijving van de beoogde ontwikkeling gegeven. Onderstaande afbeelding toont de ligging van de verschillende deelgebieden.

Impressie van de inrichting van de locatie Bredius (oktober 2014).

In het meest westelijke deel van het plangebied is woningbouw en de realisatie van een hotel mogelijk (deelgebied 1). Het bebouwingslint aan de Muidertrekvaart (deelgebied 2) zal bestaan uit een diversiteit aan gevelvormen en lage bebouwing (gemiddeld 3 lagen, max. 4). De bebouwing is georiënteerd op de vaart, met tuinen en buitenruimte op het zuiden.

In deelgebied 3 doorbreekt de groenstrook het bebouwingslint aan de Muidertrekvaart. Op deze plek moet de groenstrook zijn verbinding krijgen naar de Muidertrekvaart. De landschappelijke inrichting en het wandelpad zijn hier leidend.

In het midden (deelgebied 4) is 2,5 ha gereserveerd voor sportfaciliteiten, tevens zal in dit gebied een groot deel van de parkeercapaciteit opgenomen zijn. Bebouwing die gerelateerd is aan de sportvoorzieningen, is op beperkte schaal mogelijk.

Het groen bestaat uit 2 elementen: een zone grenzend aan de bestaande woonwijk (5a) en een zone aan de zuidkant van het plangebied (5b).

Onderdeel 5a wordt ingericht met bomen en evt. reliëf, zodat de sportvelden grotendeels aan het zicht onttrokken worden. De strook is een landschappelijke en recreatieve verbinding tussen Muiderbos en Muidertrekvaart.

Element 5b is een voortzetting van het grasland en rietvelden van de Waterlandtak. In dit gebied is het mogelijk om extensieve sport- en spelgelegenheid op te nemen. Tevens vormt deze zone een landschappelijke verbinding tussen hotel en de vesting Muiden.

2 Wettelijk kader

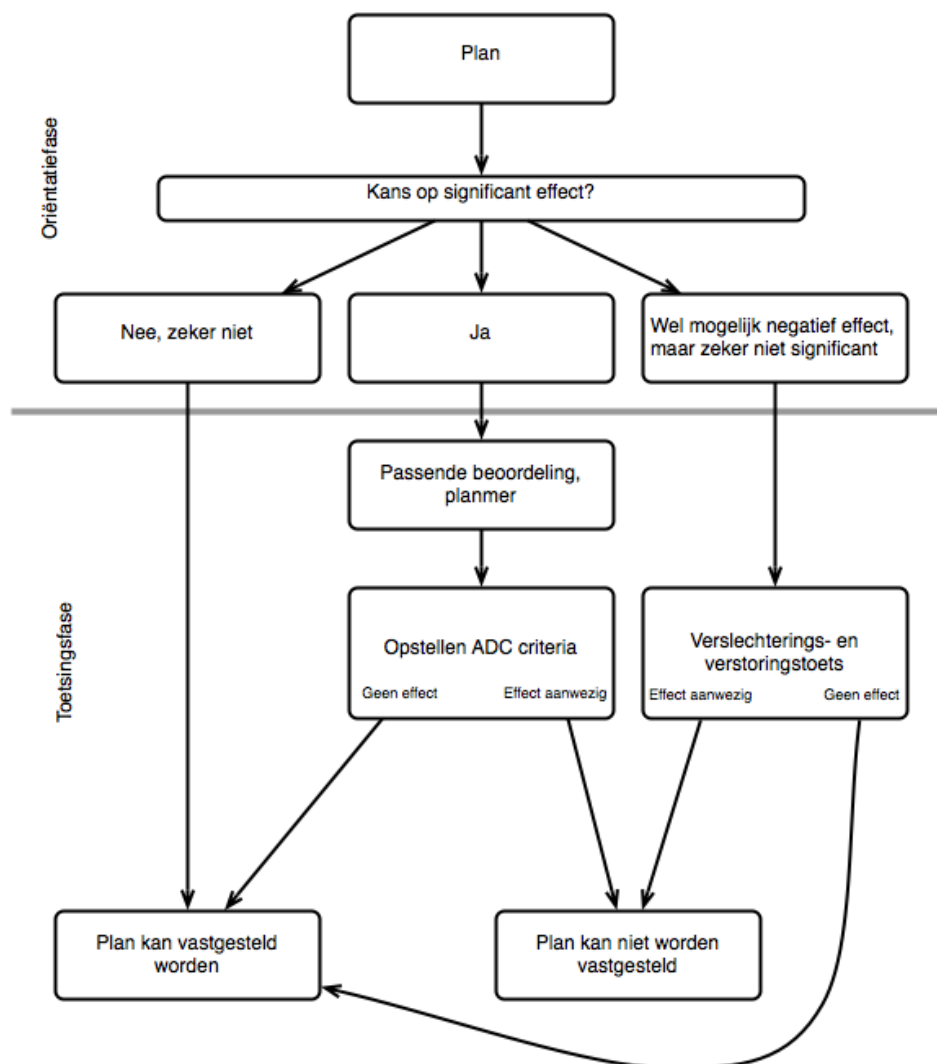
Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998, de Ecologische Hoofdstructuur, ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de al bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Schematische weergave van de procedure bij een project dat mogelijk een negatief effect kan hebben op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

2.1.2 Ecologische Hoofdstructuur

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk

leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).
- het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen (artikel 12).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1. beschermingscategorie 1:
een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;
2. beschermingscategorie 2:
voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
In een dergelijke gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
3. beschermingscategorie 3:
voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen een in de wet genoemd belang dienen en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische Zaken.

Vogels

Vogels nemen binnen de soortbescherming een afwijkende plaats in. In principe valt deze soortgroep in beschermingscategorie 2. Als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, is een ontheffingsaanvraag voor vogels dus niet nodig. Als er toch een ontheffing aangevraagd moet worden, gelden echter de regels volgens beschermingscategorie 3.

Alle nesten van inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Nesten van een aantal vogelsoorten zijn zelfs jaarrond beschermd. Het betreft hier over het algemeen soorten die het gehele jaar gebruik maken van hun nest, of niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen. Er worden hierin 5 categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Er is naast bovenstaande vier categorieën ook nog een vijfde categorie. Van deze soorten zijn de nesten jaarrond beschermd als er in de omgeving onvoldoende alternatieven zijn:

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Zorgplicht

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat voorafgaand aan sloop-, grond-, of bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

3 Quick scan flora en fauna

3.1 Onderzoeksmethode

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruik gemaakt van de sites telmee.nl en waarneming.nl. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 22 september 2014 hebben ecologen van SAB het plangebied en de directe omgeving onderzocht. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten broed- en groeiseizoen) alsmede het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend. Parallel aan de gebiedsinventarisatie zijn de watergangen in het plangebied geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde vissoorten en amfibieën. De resultaten van de quick scan en de inventarisatie van de watergangen zijn in voorliggend hoofdstuk nader uitgewerkt.

3.2 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied is het Markermeer & IJmeer op ongeveer 600 meter afstand. Op 3,5 km ligt het Natura 2000-gebied Naardermeer. Het plan voorziet een toename van verkeer en stookinstallaties van woningen en het hotel. Hierdoor is mogelijk sprake van een toename van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden. In het Natura 2000-gebied Naardermeer zijn habitattypen aanwezig welke gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Daar met het plan mogelijk sprake is van een toename van de stikstofdepositie zijn effecten van het plan op voorhand niet geheel uit te sluiten. Om de mogelijke effecten nader inzichtelijk te maken wordt het uitvoeren van een voortoets in het kader van de Nbw 1998 noodzakelijk geacht.

Natuurmonumenten

Effecten op beschermde natuurmonumenten worden niet verwacht. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurmonument betreft het gebied 'Oeverlanden Gein' en ligt op ruim zes kilometer ten zuiden van het plangebied. Het beschermd natuurmonument Oeverlanden Gein wordt gevormd door oeverlanden die deel uit maken van het landschap van de veenstromen van het Gein, de Aa en de Angstel. Het natuurmonument

bestaat uit extensief beheerde gras- en hooilanden en moerassige terreinen, waaronder rietvelden met plaatselijk houtgewas en moerasbos. Deze gebieden zijn verminderd gevoelig voor een toename van de stikstofdepositie.

In haar uitspraak van 15 januari 2014 (201211801/1/R2) overweegt de Afdeling Bestuursrechtspraak dat het niet nodig is om de gevolgen van een plan te beoordelen per hectare van het BN, noch de gevolgen te beoordelen voor de afzonderlijke habitattypen in het BN, maar effecten van het plan op het gebied als geheel te beschouwen.

Gelet op voorstaande, de afstand van het beschermd natuurmonument tot het plangebied en de beperkte omvang van het plan worden effecten niet verwacht. Vervolgonderzoek ten behoeve van de beschermde natuurmonumenten is derhalve niet aan de orde.

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De dichtstbijzijnde EHS Natuur ligt op ongeveer 500 meter afstand. Het dichtstbijzijnde EHS Grote water ligt op 600 meter afstand (IJmeer). Gezien het feit dat het plangebied niet in de EHS ligt en de tussenliggende bebouwing, (Rijks-)wegen en bedrijvigheid is van een negatief effect op de EHS geen sprake.

Daarnaast ligt het plangebied ook niet in weidevogelgebied of ganzenfoerageergebied. De ruimtelijke ingrepen zullen derhalve geen negatief effect hebben op beide gebieden.

3.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) komen de strikt beschermde tongvaren en rietorchis in de buurt van het plangebied voor. Tijdens de veldinventarisatie zijn beide soorten niet aangetroffen. Van der Goes en Groot ecologisch onderzoeks- en adviesbureau heeft in 2011 een uitgebreid ecologisch onderzoek uitgevoerd op het KNSF-terrein direct ten noorden van het plangebied. Op dit terrein is de rietorchis wel aangetroffen. Deze soort prefereert vochtige, matig voedselrijke grond die in de zomer niet uitdroogt. Daarnaast dient de groeiplaats zonnig tot licht beschaduwde te zijn. Het dijktaalud van de Amsterdamsestraatweg direct ten noorden van het plangebied varieert van vochtige tot droge grond. Grote stukken zijn (zeer) voedselrijk. Hier groeien soorten als grote en smalle weegbree, ridderzuring en koninginnekruid. Op andere stukken is de grond droog en zuur. Hier groeit onder meer schapenzuring. Aangezien het taalud enerzijds zeer voedselrijk of anderzijds droog is, is de aanwezigheid van rietorchis hier onwaarschijnlijk. De weilanden in het plangebied zijn intensief beheerd, begraasd en voedselrijk. Gezien de lage ligging is

het terrein vooral langs de slootkanten nat. Vanwege het intensief begraasde karakter, is aanwezigheid van de rietorchis in het plangebied niet te verwachten.

De tongvaren groeit voornamelijk op stenige, vochtige plaatsen. Daarnaast groeit het in de grond ook op vochtige, beschaduwde plaatsen in bossen. Een dergelijk habitat is in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van deze soort is derhalve uitgesloten.

In de sloten in het plangebied zijn relatief veel verschillende waterplanten aangetroffen. Naast gangbare waterplanten als waterpest en kroos zijn ook de soorten grote egelskop, knikkend tandzaad, kleine waterpepe, pijlkruid en zwanenbloem tegengekomen. Over het algemeen groeien deze soorten op voedselrijke, venige met slib bedekte waterbodem. De zwanenbloem is een tabel 1-soort. Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling voor deze soort.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen strikt beschermde zoogdiersoorten voor in de nabije omgeving van het plangebied. In de buurt van het plangebied zijn waarnemingen van de strikt beschermde waterspitsmuis gedaan. Deze soort leeft langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en een ruig begroeide oever. In het plangebied is schoon, stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie aanwezig. Echter, het water is voedselrijk en een ruig begroeide oever ontbreekt, daar deze begraasd wordt door schapen en koeien. Het plangebied is daardoor voor de waterspitsmuis geen ideaal leefgebied. Aanwezigheid van deze soort is derhalve niet te verwachten. Nader onderzoek naar deze soort is niet noodzakelijk.

Tijdens het veldbezoek is een bruine rat en zijn molshopen waargenomen. De bruine rat is geen beschermde diersoort. De mol is een tabel 1-soort en is dus licht beschermd. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Aanvragen van het ontheffing is derhalve niet noodzakelijk.

3.3.3 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en het rapport van Van der Goes en Groot (2011) komen meerdere strikt beschermde vleermuissoorten voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruik maken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter

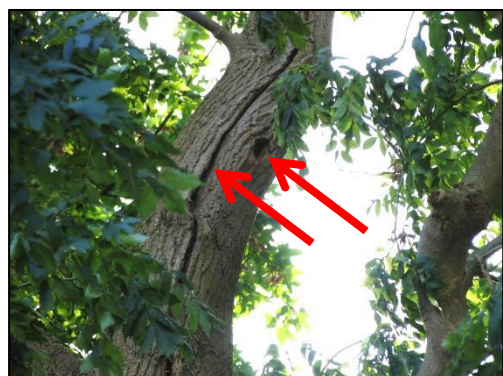
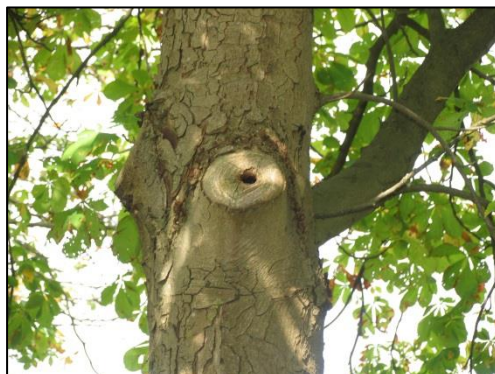
loshangend schors). De Watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuur, achter dakbeschot en in schoorstenen. In het plangebied zijn geen woningen of andere gebouwen aanwezig. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten is derhalve op voorhand uit te sluiten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van circa 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook holen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Echter, net buiten het plangebied zijn bomen aanwezig die wel aan deze kenmerken voldoen. Langs de Amsterdamsestraatweg staat aan beide kanten een rij paardenkastanjes. Deze bomen zijn dik genoeg en bevatten veel holtes waarin vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Een deel van deze bomen verkeert in slechte staat door ziekte. Aan de west- en zuidoostkant van het plangebied zijn bosschages aanwezig waar bomen met geschikte holtes zijn aangetroffen. Op onderstaande foto's zijn een aantal voorbeelden van holtes en spleten weergegeven.

De eerste drie holtes zijn ontstaan door inrotting van afgezaagde takken van de paardenkastanjes aan de Amsterdamsestraatweg. Op de laatste foto is een boom aan de zuidoostkant van het plangebied door midden gescheurd (waarschijnlijk door strenge vorst), waardoor een kier is ontstaan. Ook is een spechtenhol aanwezig.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied door tientallen of honderden vleermuizen wordt gebruikt, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van een grote hoeveelheid vleermuizen verdwijnen. Dit kan een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke gebieden strikt beschermd.

Het plangebied is een grote open weide. Op basis van het aanwezige biotoop wordt geconcludeerd dat slechts langs de randen de kans aanwezig is dat door vleermuissoorten als laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis gevoerageerd wordt. Langs de randen staan bomen waar geschikte biotopen met luwtes en insecten aanwezig zijn.

Met het voornemen wordt in deelgebied 5 nieuwe natuur ontwikkeld. Wanneer bij inrichting van de natuur aldaar rekening kan worden gehouden met de biotoopeisen van vleermuizen kan het plangebied mogelijk de foerageermogelijkheden voor vleermuizen verbeteren. In overleg met een vleermuisdeskundige kunnen in het inrichtingsplan de biotoopvereisten voor deze soortgroep verder worden uitgewerkt.

Vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt onderbroken wordt of op een andere manier ongeschikt wordt (door bijvoorbeeld teveel kunstmatige verlichting), vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

De laan met paardenkastanjes langs de Amsterdamsestraatweg vormt een ideale vliegroute voor vleermuizen. De laan wordt in de huidige situatie niet onderbroken en er is weinig straatverlichting aanwezig. Soorten als gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis maken mogelijk gebruik van deze bomenlaan als vliegroute. Het is zeer aannemelijk dat daarbij tussen de bomen, in de luwte, wordt gevlogen. Doordat het plan de realisatie van woningen langs de dijk mogelijk maakt, is uitstraling van kunstmatige verlichting mogelijk. Negatieve effecten op de functionaliteit van de mogelijk aanwezige vliegroute is derhalve op voorhand niet uit te sluiten. Nader onderzoek is wenselijk om de mogelijke effecten verder inzichtelijk te maken.

3.3.4 Vogels

Niet jaarrond beschermde vogelnesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied de algemene soorten spreeuw, blauwe reiger, wilde eend en staartmees waargenomen. Deze soorten behoren niet tot de

jaarrond beschermde vogelsoorten. Het is wel mogelijk dat in dit geval de wilde eend, maar ook andere vogelsoorten in of direct in de buurt van het plangebied broeden. Om te voorkomen dat door de geplande werkzaamheden broedende vogels verstoord worden, adviseren wij om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten (half maart tot half augustus). Als vogels een geschikte nestlocatie zoeken, zullen ze merken dat in of direct rond het plangebied geen geschikte nestplaats is, vanwege verstoring. Deze soorten zullen dan elders een geschikte nestlocatie zoeken. Als buiten deze periode toch nog een broedende vogel wordt aangetroffen in of direct rond het plangebied, is ook deze beschermd en dienen de werkzaamheden ter plaatse gestaakt te worden. Er dient vervolgens contact met een ecoloog te worden opgenomen om de situatie te bespreken en een passende oplossing te vinden.

Jaarrond beschermde vogelnesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn binnen één kilometer van het plangebied van een groot aantal jaarrond beschermde vogelsoorten waarnemingen gedaan. Het betreft hier de soorten boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, wespendif en zwarte wouw. Tijdens het veldbezoek zijn, weliswaar buiten het plangebied, de huismus en buizerd waargenomen.

Huismussen broeden voornamelijk in gebouwen en soms in struiken. De havik en buizerd broedt in hoge (naald)bomen. Deze elementen zijn allen niet aanwezig in het plangebied. De huismus is waargenomen op de huizen ten oosten van het plangebied. Aangezien hun leefgebied erg klein is, zullen ze op die huizen ook nesten hebben. Met de geplande ruimtelijke ingrepen wordt echter geen negatief effect op deze diersoort verwacht, aangezien deze soort juist bebouwing en menselijke activiteit opzoekt. In de woningen zijn ook nestplaatsen van de gierzwaluw mogelijk. Hiervoor geldt hetzelfde als de huismus.

In de hoge bomen ten westen en zuidoosten van het plangebied kunnen boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, wespendif en zwarte wouw mogelijk een nest hebben. Deze soorten zijn wel gevoelig voor verstoring. Voorbeelden van verstoring zijn verstoring door licht en geluid. Vanuit de Flora- en faunawet is verstoring van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten niet toegestaan. Uit de inventarisatiegegevens van het tracébesluit A1 blijkt dat aan de westzijde van het plangebied geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn.

Ten tijde van het veldbezoek is enkel één buizerd (*Buteo buteo*) overvliegend waargenomen. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen in of aan de oostzijde van het plangebied. Gezien de omvang van het plangebied, recente waarnemingen van waarneming.nl en het NDFF, en de locatie reeds in een drukke omgeving langs de Rijksweg A1 en de Maxisweg ligt, kan met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden gesteld dat jaarrond beschermde nesten van vogels niet aanwezig zijn in of in de directe nabijheid van het plangebied. Nader onderzoek naar deze soortgroep is derhalve niet noodzakelijk.

3.3.5 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de Ringslang (*Natrix natrix*) tussen 0 en 1 kilometer van het plangebied voor. Ook is deze soort volgens het rapport

van Van der Goes en Groot (2011) op het KNSF-terrein aangetroffen. De leefomgeving van deze soort bestaat uit overgangsstructuren van bijvoorbeeld water naar land en van veen naar zandgrond. Ook in een combinatie van hooilanden met sloten en bos komen ringslangen voor. Een dergelijke leefomgeving is in en direct rond het plangebied aanwezig. De soort is tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Op basis van het veldbezoek zijn potentiële locaties voor deze soort echter gelegen nabij de bosschages aan de oost en westzijde buiten het plangebied. Inspectie aldaar toont dat broeihopen afwezig zijn en sporen (vervellingshuiden e.d.) ontbreken. Ook de watergangen nabij de overgangslocaties zijn ongeschikt als foerageerbiotoop voor de ringslang. Op basis van deze biotopen analyse is een geschikt leefgebied in het plangebied uitgesloten. Gegevens van waarneming.nl en het NDFF onderbouwen deze bevindingen. Het plan heeft derhalve geen effect op strikt beschermde soorten reptielen.

3.3.6   *Amfibieën*

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen Heikikker (*Rana arvalis*) en Rugstreeppad (*Bufo calamita*) in de buurt van het plangebied voor. De heikikker komt voor in heide-, bos- en veengebieden en het rivierengebied. Volgens de soortenstandaard van deze soort dient het leefgebied in ieder geval schraal en dus niet voedselrijk te zijn. Het plangebied is dit echter wel. Deze soort is derhalve niet in het plangebied te verwachten. De rugstreeppad komt voor op dynamische terreinen met kaal vergraafbaar zand en ondiepe, bijna kale watertjes. In het plangebied is dit niet aanwezig. Het is daarom ook niet te verwachten dat deze soort aanwezig is in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere kikkers gevangen. Het betrof hier allen de bastaardkikker. Deze soort valt onder het lichte beschermingsregime. Voor deze soort geldt dus een vrijstelling bij ruimtelijk ingrepen.

3.3.7   *Vissen*

Binnen het plangebied zijn permanent watervoerende sloten aanwezig. Ook komen volgens verspreidingsgegevens van de NDFF de strikt beschermde soorten kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad in de buurt van het plangebied voor. Aangezien de aanwezigheid van vooral de kleine modderkruiper op voorhand niet is uit te sluiten, is daarom tijdens het veldbezoek voor de quick scan flora en fauna gelijktijdig een nadere inventarisatie naar de aanwezigheid van strikt beschermde vissoorten uitgevoerd. De inventarisatie is kort uitgewerkt in bijlage 2. Uit de veldinventarisatie volgt dat er geen strikt beschermde vissoorten in de watergangen in het plangebied voorkomen.

3.3.8   *Insecten en andere ongewervelden*

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. In weilanden als in het plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

4 Conclusie en advies

4.1.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998), de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op deze beschermde gebieden.

Gezien de omvang van de beoogde plannen kan er mogelijk sprake zijn van een negatief effect op omliggende Natura 2000-gebieden. Geadviseerd wordt om een voortoets Natuurbeschermingswet 1998 uit te voeren om de mogelijke effecten van het plan op de omliggende Natura 2000-gebieden nader te onderzoeken. Effecten op beschermde natuurmonumenten worden echter niet verwacht.

Het plangebied ligt niet in de EHS, ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied. Aangezien voor deze gebieden externe werking van toepassing is, zijn negatieve effecten op deze gebieden uitgesloten.

4.1.2 Soortenbescherming

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen een aantal strikt beschermde plant- en diersoorten in de nabijheid van het plangebied voor. Veel van deze soorten zijn echter niet in het gebied te verwachten omdat een geschikt leefgebied ontbreekt of omdat nader onderzoek de aanwezigheid heeft uitgesloten. Echter, van één soortgroep (vleermuizen) is de aanwezigheid niet uit te sluiten.

Vleermuizen

In of direct rond het plangebied is de kans op aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten, essentieel foerageergebied en een essentiële vliegroute vrij groot. Geadviseerd wordt om middels nader onderzoek vast te stellen of dit ook daadwerkelijk het geval is.

Zorgplicht

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten.

Broedende vogels

Verder kunnen bij (de start van) werkzaamheden in de broedperiode, broedende vogels worden verstoord, of hun nesten worden aangetast. De broedperiode loopt globaal van half maart tot half augustus. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren. De start van de werkzaamheden dient daarom plaats te vinden buiten de broedperiode.

Bijlage 1: literatuurlijst

Gemeente Muiden. 2014. Concept Stedenbouwkundig kader Brediusgronden. Versie 16 mei 2014. Gemeente Muiden.

Ministerie van Economische Zaken. 2006. Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw en ontwikkelsector.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.noord-holland.nl

www.natuurloket.nl

www.rijksoverheid.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 2: veldinventarisatie vissen

Uit de quick scan flora en fauna blijkt dat een aantal strikt beschermde vissoorten in het plangebied voor kunnen komen. Het betreft de vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn. Nader onderzoek naar deze vissoorten is daarom tijdens het veldonderzoek van de quick scan flora en fauna uitgevoerd.

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid aantonen van kleine modderkruiper en bittervoorn kan gedaan worden in de periode van april tot en met oktober volgens de standaardmethode van vissen met een schepnet. Bij het vissen wordt het schepnet (standaard schepnet RAVON, maaswijdte 3 mm, netgrootte 40 bij 70 cm) op enige afstand van de oever in het water gestoken. Vervolgens wordt het met kracht over de bodem naar de oever gehaald en uit het water getrokken. Vervolgens wordt de inhoud geïnspecteerd. Mocht teveel slib in het schepnet zitten, kan dit weggespoeld worden door het schepnet meerdere malen deels in het water te laten zakken en vervolgens weer op te tillen. De rand van het net blijft hierbij boven water, om te voorkomen dat organismen uit het net ontsnappen.

Resultaten

In het plangebied is elke watergang minimaal tien keer met het schepnet bemonsterd. Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat de watergangen sterk begroeid waren door waterplanten. Ook is een dikke sliblaag op de bodem aanwezig. De sloten worden daarom aangemerkt als zuurstofarm en voedselrijk.

In het plangebied zijn geen exemplaren van kleine modderkruiper en bittervoorn aangetroffen. Ook zijn voor wat betreft de bittervoorn geen zoetwatermosselen gevangen. Deze zijn essentieel voor de voortplanting van de bittervoorn.

Tijdens het onderzoek zijn wel andere waterdieren aangetroffen. De belangrijkste waterdieren waren bastaardkikker, grote spinnende watertor, tuimelaar en waterschorpioen.

Conclusie

In het plangebied is nader onderzoek uitgevoerd naar de strikt beschermde vissoorten kleine modderkruiper en bittervoorn. Tijdens dit nader onderzoek zijn geen exemplaren van deze soorten aangetroffen. Hierdoor is met voldoende zekerheid aangetoond dat de kleine modderkruiper en bittervoorn niet aanwezig is in het plangebied. Een aanvraag ontheffing Flora- en fauna is derhalve voor deze soorten niet noodzakelijk.